

JAROSLAV PINKAS

<http://pages.pedf.cuni.cz/kddd/>

jaroslav.pinkas@pedf.cuni.cz

Osobní údaje: Mgr. Jaroslav Pinkas, Ph.D., nar. 1975

Zaměstnavatel: Univerzita Karlova, Fakulta pedagogická; Národní Pedagogický institut, Praha

Studium:

1989-1993: Gymnázium Aleše Hrdličky v Humpolci

1993-1999: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav hospodářských a sociálních dějin, Mgr.

2006–2007 Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta – Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství – obor Doplnující pedagogické studium, osvědčení o pedagogické způsobilosti

2006–2008 Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Katedra občanské výchovy a filozofie – obor Občanská výchova – základy společenských věd – magisterské studium, osvědčení o způsobilosti k výuce OV a ZSV na 2. a 3. stupni

2010–2016 Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta – Ústav českých dějin – postgraduální studium (projekt Vzpomínková kultura a způsoby jejího didaktického využití) – zakončeno udělením titulu Ph.D.

Působení:

- Od 2023: Národní pedagogický institut, Praha
- 2024 – 2025: Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola Ledec nad Sázavou, učitel dějepisu
- 2008 - 2023: Ústav pro studium totalitních režimů, Praha

- 2010-2012: Gymnázium Jana Keplera, Praha, učitel dějepisu
- 2001–2010: Klasické gymnázium Modřany, Praha, učitel dějepisu
- 1999–2001: Národní památkový ústav, ú. o. p. Střední Čechy v Praze

Odborné zaměření:

- Didaktika soudobých dějin
- Historická kultura
- Filmové a televizní reprezentace minulosti

Pedagogická činnost:

- Didaktika dějepisu, Oborová praxe

Vzdělávací projekty (výběr):

- Obrazy války (vzdělávací DVD, vzdělávací web). ÚSTR, Praha 2014 [vedoucí autorského týmu].
- Dějiny ve škole (vzdělávací DVD). ÚSTR, Praha 2014 [vedoucí autorského týmu].
- Česká společnost 1969–1989 (vzdělávací DVD). ÚSTR, Praha 2013 [vedoucí autorského týmu].
- Obrazy (z) kolektivizace (vzdělávací DVD). ÚSTR, Praha 2011 [vedoucí autorského týmu].
- Antisemitismus 1945-1989. Státní politika proti Židům v Československu (vzdělávací web). ÚSTR, Praha 2018 [vedoucí autorského týmu]
- Dějepis+, ÚSTR – NPI, 2021 - 2023, [obsahový manager projektu]

Bibliografie:

2025

PINKAS, Jaroslav. Mocenské intervence do školství mají své limity. Dějepis v historické perspektivě. *Relvize . Pohledy na minulost a současnost*, 2025, č. 13-14. s. 104 - 109

2024

PINKAS, Jaroslav. Cizinka. Co je nového v cestování časem. In: *Česko-slovenská historická ročenka 2024*, 26(2), s. 237-248, dostupné [online](#).

PINKAS, Jaroslav. Badatelsky orientovaná výuka v projektu Dějepis+. In: Danuta Konieczka-Sliwinska-Leokadia Drozd (edds.): *Polskie i czeskie podręczniki szkolne w perspektywie XXI wieku. 30 lat demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej*. Opole 2024, s. 211-231. dostupné [online](#).

PINKAS, Jaroslav. Pokaždé jiná a stále stejná. Božena Němcová jako fikční hrdinka. *Cinepur*, 2024/33, č. 155, s. 74-80

2023

PINKAS, JAROSLAV. Obraz Čechů a Slováků v českých učebnicích soudobých dějin. *Česko-slovenská historická ročenka*, roč. 25, s. 85 – 106, dostupné [online](#).

2022

ŠISLER, V., PÖTZSCH, H., HANNEMANN, T., CUHRA, J., & PINKAS, J.: History, Heritage, and Memory in Video Games: Approaching the Past in Svoboda 1945: Liberation and Train to Sachsenhausen. *Games and Culture*, 2022, roč. 17, č. 6, s. 901-914, dostupné [online](#).

PINKAS, Jaroslav: Všichni hrdinové. K pohledu na historii třetího odboje, A2, 13/2022, dostupné online: <https://www.advojka.cz/archiv/2022/13/vsichni-hrdinove>

PINKAS, Jaroslav a kol: *Soudobé dějiny. Badatelská učebnice dějepisu pro 9. ročník ZŠ a víceletá gymnázia*, Fraus – ÚSTR, Praha 2022

PINKAS, Jaroslav. Návraty kamarádů do deště. Pokračování normalizačních trháků po roce 1989, *Cinepur*, 2022, č. 144, s. 58-63

2021

PINKAS, Jaroslav. *Jak vzpomínáme na normalizaci: obrazy normalizační minulosti ve filmu*. Charles University in Prague, Karolinum Press, 2021.

PINKAS, Jaroslav, et al. Učitelé dějepisu a badatelská výuka na příkladu testování učebnice dějepisu pro 9. ročník ZŠ. *Historie–Otázky–Problémy*, 2021, roč. 13, č. 2, s. 97-112.

PINKAS, Jaroslav: Ideologie v protektorátním filmu, in. Petr Kopal a kol.: *Film a dějiny 8: Válka*. Praha 2021, s. 183-211

2020

PINKAS, Jaroslav; HANNEMANN, Tereza. A computer simulation in the context of history teaching in Czech schools: Using the “Czechoslovakia 38–89” educational simulation. *Historical Encounters*, 2020, roč. 7, č. 2, s. 79-92, dostupné [online](#).

PINKAS, Jaroslav (ed.): *Třetí odboj v didaktické perspektivě: dějiny v diskuzi*. Praha 2020.

2019

PINKAS, Jaroslav: Obraz dělníka v 50. letech 20. století. In: *Jihočeský sborník historický*, Roč. 88, (2019), s. 65-88.

PINKAS, Jaroslav: Minulost jako trauma – už zase. Návrat do minulosti ve Světě pod hlavou, *Cinepur*, 2019, č. 123, s. 55–59.

2018

PINKAS, Jaroslav: Obrazy průmyslového města. Filmová propaganda v Baťových službách. In: KOPAL, Petr a kol.: *Film a dějiny 7: Propaganda*. Casablanca – ÚSTR, Praha 2018, s. 104–143.

PINKAS, Jaroslav: Atentát na Heydricha ve filmu *Anthropoid*. Globální a lokální recepce minulosti. *Historie – Otázky – Problémy. Public history: dějiny ve veřejném prostoru*, 2018, roč. 10, č. 1, s. 153–173.

PINKAS, Jaroslav: Identity ve výuce dějepisu. In: PAŽOUT, Jaroslav – PORTMANN, Kateřina (eds.): „Nechtění“ spoluobčané. Skupiny obyvatel perzekvovaných či marginalizovaných z politických, národnostních, náboženských i jiných důvodů v letech 1945–1989. ÚSTR – TUL, Praha – Liberec 2018, s. 186–192.

PINKAS, Jaroslav: Třetí odboj v didaktické perspektivě. *Paměť a dějiny*, 2018, roč. 12, č. 4, s. 30–42.

PINKAS, Jaroslav: *Mnichov 1938 v české kulturní paměti* (online). Metodický portál inspirace a zkušenosti učitelů, <http://www.rvp.cz>; 22. 5. 2018 (cit. 28. 8. 2018). Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/21749/mnichov-1938-v-ceske-kulturni-pameti.html/> .

PINKAS, Jaroslav: Vzpomínková výročí a výuka dějepisu (online). Metodický portál inspirace a zkušenosti učitelů, <http://www.rvp.cz>; 15. 1. 2018 (cit. 26. 2. 2018). Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/G/21659/vzpominkova-vyroci-a-vyuka-dejepisu.html/> .

2017

ČINÁTL, Kamil – NAJBERT, Jaroslav – PINKAS, Jaroslav – PÝCHA, Čeněk – RIPKA, Vojtěch: Digitální technologie ve výuce dějepisu a dalších společenskovedních předmětů. *Marginalia historica*, 2017, roč. 8, č. 1, s. 15–40.

PINKAS, Jaroslav: Hodnoty a hodnocení v dějepise. *Historie – Otázky – Problémy. Etika historikova / historického soudu*, 2017, roč. 9, č. 2, s. 57–71.

PINKAS, Jaroslav: Mravenci nesou smrt v síti ideologie. *Film a doba*, 2017, roč. 63, č. 4, s. 32–37.

PINKAS, Jaroslav: Bohéma. Fikce a realita v televizním seriálu. *Cinepur*, 2017, č. 111, s. 76-80.

NAJBERT, Jaroslav – PINKAS, Jaroslav: Kdo ztvárnil hlavní roli ve filmu Jan Roháč z Dubé? O dějepisných soutěžích a chodících encyklopediích. *Dějiny a současnost*, 2017, roč. 39, č. 6, s. 30–32.

PINKAS, Jaroslav: Mnichovská krize věčně živá. Mnichovské trauma ve filmu. *Cinepur*, 2017, č. 110, s. 25–31.

2016

PINKAS, Jaroslav: Sonda do politického diskursu normalizační popkultury. Srovnání televizních seriálů Okres na severu a Druhý dech. In: KOPAL, Petr a kol: *Film a dějiny 5: Perestrojka/přestavba*. Casablanca – ÚSTR, Praha 2016, s. 285–321.

2015

PINKAS, Jaroslav: Svazáci a páskové – „jiná“ padesátá léta. In: PAŽOUT, Jaroslav (ed.). *Každodenní život v Československu 1945/48–1989*. Technická univerzita Liberec – ÚSTR, Liberec – Praha 2015, s. 194–215.

PINKAS, Jaroslav: Large and Small Tales of Modern History. A Critical and Reflective Interview Project on the Reception of Family Remembrance. In: POSSEKEL, Ralf – KNELLESSEN, Dagi (eds.): *From Testimony to Story. Video Interviews about Nazi Crimes. Perspectives and Experiences in Four Countries*. Stiftung „Erinnerung, Verantwortung und Zukunft“ (EVZ), Berlin 2015, s. 142–148.

PINKAS, Jaroslav: Hus veřejnoprávní. Jan Hus v kontextu svého posledního televizního obrazu. *Cinepur*, 2015, č. 101, s. 14–17.

2014

ČINÁTL, Kamil – PINKAS, Jaroslav a kol. *Dějiny ve filmu. Film ve výuce dějepisu*. ÚSTR, Praha: 2014, 249 s.

ŠISLER, Vít – SELMBACHEROVÁ, Tereza – BROM, Cyril – PINKAS, Jaroslav: Teaching contemporary history to high school students: The Augmented learning environment of Czechoslovakia 38–89. *Masaryk University Journal of Law and Technology*, 2014, č. 1, s. 99–122.

PINKAS, Jaroslav: Obrazy války. Poznámky k jednomu didaktickému projektu. In: ZEMAN, Pavel (ed.): *Válečný rok 1943 v okupované Evropě a v Protektorátu Čechy a Morava*. ÚSTR, Praha 2014, s. 120–131.

PINKAS, Jaroslav – SELMBACHEROVÁ, Tereza: Československo 1938–1989. Využití počítačové simulace pro výuku dějepisu. Sborník prací Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity, řada společenských věd, 2014, roč. 28, č. 2, s. 138–154.

PINKAS, Jaroslav: Nenápadný půvab normalizace – její sociální realita optikou tehdejší a dnešní filmové kamery. In: KOPAL, Petr (ed.): *Film a dějiny 4: normalizace*. Casablanca – ÚSTR, Praha 2014, s. 476–490.

PINKAS, Jaroslav: Reprezentace každodennosti tzv. normalizace v didaktické praxi. In: KOPAL, Petr

(ed.): *Film a dějiny 4: normalizace*. Casablanca – ÚSTR, Praha 2014, s. 585–604.

PINKAS, Jaroslav: Hořící mramor: pomník Janu Palachovi. In: KOPAL, Petr (ed.): *Film a dějiny 4: normalizace*. Casablanca – ÚSTR, Praha 2014, s. 574–581.

PINKAS, Jaroslav: Propaganda, škola, normalizace. Didaktické využití normalizační propagandy. In: PAŽOUT, Jaroslav: *Informační boj o Československo/ v Československu*. ÚSTR – Technická univerzita v Liberci, Praha 2014, s. 208–223.

PINKAS, Jaroslav: České století. Natočili Češi svoji historii? *Cinepur*, 2014, č. 94, s. 60–64.

PINKAS, Jaroslav: Pomník Jana Palacha. *A2*, 2014, č. 10.

2013

PINKAS, Jaroslav: Intelektuál v normalizační propagandě. Proměny obrazů intelektuála a jejich didaktické využití. In: PAŽOUT, Jaroslav (ed.): *Komunističtí intelektuálové a proměna jejich vztahu ke KSČ (1945–1989)*. ÚSTR – Technická univerzita v Liberci, Praha 2013, s. 192–213.

PINKAS, Jaroslav – RIPKA, Vojtěch: Rozumět dějepisařům. Učitelé o výuce soudobých dějin. *Dějiny a současnost*, 2013, roč. 35, č. 3, s. 32–35.

PINKAS, Jaroslav: Vzdělávání v ÚSTR po pěti letech. *Paměť a dějiny*, 2013, roč. 7, č. 1, s. 129–132.

PINKAS, Jaroslav: Budeme příště chytřejší, drahoušku? Transformace české společnosti pohledem filmařů. *Cinepur*, 2013, roč. 85, č. 1–2, s. 54–60.

2012

PINKAS, Jaroslav: Proměny popkulturní reflexe normalizace v české polistopadové kinematografii. In: VEBEROVÁ, Veronika – BÍLEK, Petr A. – PAPOUŠEK, Vladimír – SKALICKÝ, David (eds.): *Jazyky reprezentace*. Akropolis, Praha 2012, s. 264–274.

PINKAS Jaroslav: Hledání. Proměny vztahu Vojtěcha Jasného k minulosti. *Paměť a dějiny*, 2012, roč. 6, č. 1, s. 91–97.

PINKAS Jaroslav: Otevřený problém. Dějiny kolektivizace ve výuce dějepisu. *Paměť a dějiny*, 2012, roč. 6, č. 1, s. 117–120.

2011

PINKAS Jaroslav: Meziválečné období v německých učebnicích dějepisu. In: GONĚC, Vladimír (red.): *Česko-slovenská historická ročenka 2011*. Academicus, Brno 2011, s. 173–179.

PINKAS Jaroslav: Jak hrozná doba! Jak krásná léta. Ostalgie jako vzpomínání na normalizaci. *Cinepur*, 2011, č. 78, s. 67–69.

PINKAS, Jaroslav: Proměny obrazů kolektivizace a jejich využití ve škole. *Cinepur*, 2011, č. 74.

PINKAS, Jaroslav: Habermannův mlýn mele Čechy i Němce. Proměny odsunu v české kinematografii, *Cinepur*, 2011, č. 73, s. 23–26.

2010

PINKAS, Jaroslav: Klip ve výuce dějepisu. In: MÄRC, Josef a kolektiv: *Dějepisné výzvy mezioborovým vztahům (stupínek, jeviště a plátno)*. Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Ústí nad Labem 2010, s. 172–177.

PINKAS, Jaroslav: Poznání minulosti přispívá k jejímu pochopení. Vzdělávací aktivity ÚSTR. *Paměť a dějiny*, 2010, roč. 4, č. 3, s. 125–129.

PINKAS, Jaroslav: Čí je historie? K problémům výuky soudobých dějin. *Dějiny a současnost*, 2010, roč. 32, č. 2, s. 20–23.

2009

PINKAS, Jaroslav: Rok 1989 ve školním dějepisu – problémy a možná řešení. In: KUNŠTÁT, Daniel – MRKLAS, Ladislav (eds.): *Historická reflexe minulosti aneb „ostalgie“ v Německu a Česku*. CEVRO Institut, Praha 2009, s. 37–41.

PINKAS, Jaroslav: Film a dějiny: Využití filmů v pedagogické praxi. In: KOPAL, Petr (ed.): *Film a dějiny 2: Adolf Hitler a ti druzí. Filmové obrazy zla. Casablanca – ÚSTR*, Praha 2009, s. 24–38.

PINKAS, Jaroslav: 300: svůdný klam fašismu. In: KOPAL, Petr (ed.): *Film a dějiny 2: Adolf Hitler a ti druzí. Filmové obrazy zla. Casablanca – ÚSTR*, Praha 2009, s. 98–107.

2005

PINKAS, Jaroslav: Historické (po)vědomí gymnazistů. In: KOPAL, Petr (ed.): *Film a dějiny*.
Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2005, s. 30–45